

Digifysisk vård, en förbättring av svensk sjukvård?

Genom att kombinera fördelarna från digital vård, så som digital kontakt och videosamtal, med traditionell primärvård, finns det potential att öka både patient- och vårdgivarnöjdhet. Detta visar en fältstudie på tre vårdcentraler i Skåne, Stockholm och Västra Götaland.

Nättdoktorer verkade parallellt med traditionell primärvård i ett tidigt skede av digitalisering av svensk sjukvård. Dessa nättdoktorer har varit föremål för bred kritik och har bl.a. anklagats för att främst erbjuda vård när det verkliga vårdbehovet är lågt. De har även anklagats för alltför extensiv marknadsföring, samt för liberal antibiotika-föreskrivning. Trots detta är nättdoktorerna mycket populära bland patienter och användandet av deras tjänster ökar. Det ökade användandet är drivet av exempelvis den enkla, digitala, kontaktvägen. För att kunna erbjuda samma fördelar som nättdoktorer, men samtidigt behålla den traditionella fysiska vårdservicen, undersöker nu traditionell sjukvård alltför digitaliserings-alternativ. Digifysisk vård - integrationen mellan digital och traditionell fysisk vård - ses som en potentiell framtid för svensk primärvård. Effekten av digifysisk vård är emellertid relativt okänd, och det finns ingen utvärderingsprocess som möjliggör nödvändiga analyser.

Ellen Peber och Erik Wästfelt, civilingenjörstudenter i Industriell Ekonomi vid Lunds Tekniska högskola, utvecklar och använder därför i deras examensarbete inom innovationsteknik *"Impact of digi-physical healthcare – A case study of the value-impact of digi-physical healthcare at three primary care centres in Sweden"* ett utvärderingsramverk för att studera inverkan av digifysisk vård på kvalitet,

effektivitet, och patient- och vårdgivarnöjdhet. Studien använder utvärderingsramverket på totalt på tre vårdcentraler i Skåne, Stockholm och Västra Götaland. Vårdcentralerna har alla nyligen implementerat en digital plattform och därmed infört digifysisk vård. Värdet av digifysisk vård på vårdcentralerna fastställs i studien genom att analysera korrelationen mellan implementationen av plattformen, och förändringar i ramverkets utvärderingsparametrar.

Författarna föreslår att tillgänglighet, triage, kontinuitet, resursanvändning, produktivitet, arbetsmiljö, medicinsk kvalitet och patientupplevelse ska användas som kvalitets-, effektivitets- och nöjdhetsindikatorer för digifysisk vård. Från fallstudien konstaterar de att nöjdhet påverkas positivt av digifysisk vård, medan påverkan på kvalitet och effektivitet är osäker. Peber och Wästfelt ser även att arbetssättet tycks påverka vilken effekt vårdcentraler ser från digifysisk vård, men vilket arbetssätt som fungerade bäst kunde inte bestämmas av den genomförda undersökningen. Uppsatsen finner vidare ingen direkt påverkan på affärsvärde, men resultaten indikerar en framtida positiv påverkan. Vidare ser författarna att det krävs en justerad ersättningsmodell inom primärvården för tydligare realisering av affärsvärde. Utveckling av framgångsrika digifysiska arbetssätt, samt realisering av affärsvärde, kan enligt Peber och Wästfelt minska avståndet mellan digital och fysisk vård, vilket i sin tur kan förbättra svensk sjukvård, både för patienter, vårdgivare och samhället i stort.

Ellen Peber och Erik Wästfelt
*Civilingenjörer inom Industriell Ekonomi,
Lunds Tekniska Högskola*